

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Vi ber: Jesus, öppna du vårt öra när vi kommer för att höra vad i dag du till oss säger om allt som i dig vi äger!

Vi läste redan dagens GT-text som är från 2 Kung 6:14–17. Det är en spännande berättelse om änglarnas beskydd. Vi ska gå till sammanhanget för att riktigt förstå varför det blev så här spännande som texten berättar. Det är nästan som en spionhistoria. Sen ska vi fråga vilka änglarna är och hur de hjälper oss i dag.

Några kapitel här i Andra Kungaboken handlar om profeten Elisha, som övertog den store profeten Elias mantel. Det är ett uttryck som betyder att han fick samma gåvor som Elia, och ännu märkligare undergörande gåvor.

Det berättas att Arams kung låg i krig med Israel. Krig är inget nytt. Guds folk Israel upplevde nästan ständiga krig med sina grannar. Nu var det Aram, som vi känner i dag som Syrien, en fientlig makt nordost om Israel. Det här hände för närmare 2900 år sedan. Särskilt under krig är det ju viktigt att man får reda på vad fienden har för avsikter. Därför försöker man skicka ut spioner in i fiendelägret och om möjligt lyssna vad generalerna planerar. I vår tid använder man alla möjliga tekniska finesser och nätspionage, men på den tiden fanns inga andra möjligheter än att besöka fiendens läger.

Därför var det inte underligt att fiendekungen, Arams kung Ben-Hadad, fattade misstankar när det hela tiden visade sig att Israel kunde parera varje drag, precis som om någon i generalstaben hade skickat bud till Israels kung Joram vad som diskuterades. Kungen ville ta reda på vem i hans stab som var landsförrädare och hjälpte fienden.

Men det var ingen landsförrädare. En av kungens tjänare visste, att profeten Elisha kunde rapportera varje ord som kungen talade vid sina hemliga möten i sin sovkammare. Det var precis som om kung Joram hade haft en spion i Ben-Hadads sovrum, där de allra mest hemliga planerna gjordes upp. Det ledde förstås till att kungen ville döda Elisha. Man berättade nu att han var i Dotan, ungefär mitt i Galileen.

Det som Elishas tjänare såg då han steg upp på morgonen var ingen glad syn. En stor här, starkt utrustad, hade omringat den lilla staden. Det är inte att undra på att tjänaren blev förfärad. Han ropade till sin husbonde: *Vad ska vi ta oss till?*

Men Elisha visste besked. Han såg något som inte tjänaren såg. Han såg den andliga krigshären som Gud hade sänt till deras hjälp: *hästar och vagnar av eld runt omkring Elisha*. De stod innanför den synliga hären och hindrade fienden att komma närmare. Men tjänaren såg dem inte. Elisha såg dem, och lugnade sin tjänare:

Var inte rädd! De som är med oss är fler än de som är med dem.

Vilka märkliga ord! Det fanns något annat som var starkare än hästar och vagnar. Det var Guds änglar. Änglarna är många. När de sjöng utanför Betlehem på julnatten var de en stor himmelsk här. Och de finns alltid till Guds förfogande. När han kallar på dem då ställer de upp. I Ps 103:20 heter det:

Lova HERREN, ni hans änglar, ni starka hjältar som utför hans befallning.

Nu hade Gud kallat på sin här och sänt dem att skydda Elisha och staden där de var. Elisha bad att tjänaren nu skulle få se in i den andliga världen. Och det fick han se. Nu såg han att berget var fullt av hästar och vagnar av eld runt omkring dem.

Vad gjorde Elisha sen? Det berättar fortsättningen om. När fienderna började dra sig ner mot dem bad han att Gud skulle göra fienderna blinda. Och de blev blinda. Då behövde de hjälp att hitta vägen. De visste inte att det var han som de skulle döda som nu blev deras vägvisare. Elisha sa att de är på fel ställe. Och han ledde dem in i Samaria, Israels rikeshuvudstad, mitt in i staden, där det fanns en stark armé. Kungen var beredd att hugga ner dem, men då händer ännu en märklig sak. Det påminner om hur Jesus lärde att vi ska möta fienderna med kärlek. Elisha ber kungen ta emot fienderna med vänlighet och duka upp mat och vatten åt dem. Och så dukade kungen upp en stor måltid åt dem, och så får de avtåga i frihet. Det är väldigt ovanligt, men det ledde till en bra sak: arameerna som bru-

kade komma in med rövarband och trakassera israeliterna slutade med det.

Det finns en psalm som börjar: Ett vänligt ord kan göra under. Så var det här, då Guds profet rådde kungen att visa vänlighet i stället för makt.

Vi ska snart sjunga psalmen 390. Den beskriver precis den här situationen:

*Tryggare kan ingen vara
än Guds lilla barnaskara,
stjärnan ej på himlafästet,
fågeln ej i kända nästet.*

*Herren sina trogna vårdar
uti Sions helga gårdar,
över dem han sig förbarmar,
bär dem uppå fadersarmar.*

Vilka är änglarna?

Det var en änglahär som skyddade Elisha och hans tjänare. Vi ska se vad Bibeln säger på andra ställen om änglarna.

Ordet ängel betyder *sändebud*, och det kan ibland användas om någon människa som Gud har sänt för att förmedla ett bud eller göra en tjänst. I Upp 2–3 finns sju sändebrev till församlingarna i Mindre Asien, och de riktas till församlingarnas änglar. Där brukar man tänka så att det är till Guds utsända redskap i församlingarna, alltså pastorerna eller kyrkoherdarna, för de ska förmedla budskapet vidare till församlingens medlemmar.

Det finns en särskild ängel som vi ska nämna. Det är HERRENS ängel, som också brukar kallas den oskapade ängeln, i motsats till de andra som hör till Guds skapelse. Det är Jesus som vid vissa tillfällen kommer och ger särskilda budskap.

Men nu ska vi se på ställen där Bibeln talar om änglar i den vanliga betydelsen, de som finns i den osynliga världen. I sista versen i episteltexten för i dag står det (Hebr 1:14):

Är inte änglarna andar i Guds tjänst, utsända för att hjälpa dem som ska ärva frälsningen?

Vi får här veta, (1) att änglarna är andar, (2) att de är tjänare i Guds tjänst. Men hur kom de till?

Bibeln säger ingenting om hur de skapades. Men vi vet att de blev skapade, precis som allt det vi ser. För Kolosserbrevet säger om Jesus (1:17):

I honom skapades allt i himlen och på jorden: synligt och osynligt, tronfurstar och herradömen, härskare och makter.

Eftersom Gud vilade på den sjunde dagen efter att han hade skapat allting, så måste han också ha skapat änglarna någon gång under skapelseveckan. Första Moseboken berättar bara om det vi ser, men änglarna hör till den osynliga världen.

Några av änglarna har namn. Det är framför allt *Gabriel*, som sändes till Daniel och till jungfru Maria för att berätta att hon ska föda Jesusbarnet. Gabriel betyder Guds man. Sedan har vi *Mikael*, som har gett namnet åt den här söndagen, Mikaelidagen. Hans namn finns också i Daniels bok, där han nämns som en av de förnämsta furstarna (Dan 10:13), och i Upp 12:7, där han är anförare för Guds änglar. Också Judas nämner honom i sitt brev, att han tvistade med djävulen om Moses kropp.

Änglarna uppträder ibland i stora skaror, som här som beskyddare och som en lovsångskör när Jesus föddes. De kallas härskaror eller härar, som när det gäller stora arméer.

Änglarna sänds av Gud för att framföra viktiga budskap i särskilda situationer, som åt Abraham, Jakob, Maria, Josef och efter Jesu uppståndelse. De ser ut som vanliga män i vita kläder, men det står inte att de har vingar. Det finns änglar som har vingar, och de är en särskild grupp av änglar som gör tjänst inför Guds tron. De omtalas som keruber och seraffer. Kolosserbrevet talar också om tronfurstar.

Vi vet också att det finns onda änglar som står i djävulens tjänst. De har en gång syndat, men vi vet inga detaljer om hur det skedde. De är mycket farliga och kan förklä sig så att de liknar ljusets änglar. Vi ska inte skratta åt dem, för de är i högsta grad verkliga och finns i den osynliga världen omkring oss.

Fienden vill få oss med till den plats som är tillredd åt djävulen och hans änglar (Matt 25), men med änglarna gläds vi åt att Gud har berett en säker och trygg plats som ger skydd mot dem. Vi har fått en vapenrustning att strida med, och det viktigaste vapnet är Guds ord.

Hur hjälper änglarna oss?

Änglarna hjälper oss som ska ärva frälsningen, säger Hebreerbrevet. Den viktigaste uppgiften är att skydda oss för djävulens attacker.

Vi brukar tala om att vi har skyddsänglar. När Jesus talar om förförelser av de små som tror på honom säger han (Matt 18:10):

Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske Fars ansikte.

Det är det här som gör att vi kan tala om att vi har våra egna skyddsänglar, fast Jesus säger inte precis så. Änglarna är alltså alltid inför Guds ansikte. Det finns ingen risk att de skulle dö eller vara så svaga att de inte skulle klara av att göra det som Gud befäller dem att göra.

När någon råkat ut för en olycka och klarat sig undan skador brukar vi ofta säga att han hade änglavakt. Det här stöder sig direkt på exempel från Bibeln. När Petrus en natt var i fängelse (Apg 12) och stod inför risken att bli avrättad nästa dag kom en ängel till honom och tog bort hans kedjor och öppnade de låsta dörrarna så att han kunde gå ut tillsammans med ängeln. Det här går inte att förklara med att någon människa var där och hjälpte honom.

Jesus fick också hjälp av änglar han kämpade sin kamp i Getsemane.

På samma sätt var det också för Elisha och hans tjänare. Det var en stor här som normalt var osynlig, men som tjänaren kunde se när Gud öppnade hans ögon för den andliga världen. Då var det en mängd skyddsänglar som var med.

Ibland händer olyckor där någon skadar sig allvarligt eller dör. Då kan någon undra: var fanns alla skyddsänglar då?

Petrus blev räddad från fängelset. Men i samma kapitel berättas om att den elake kung Herodes (Agrippa I) lät avrätta Jakob, en av Jesu apostlar, med svärd. Varför skyddade han inte honom? Hur kunde Gud låta Stefanus bli stenad utan att sända änglar för att rädda honom?

Vi vet inte svaret på sådana frågor. Vi vet bara att Gud har full koll på allt. Att det sker olyckor beror på att Gud tänker annorlunda än vi. Det finns en mening med det och det är till vårt bästa, som vi sjunger (Ps 390:5):

*Vad han tar och vad han giver
samma Fader han dock bliver.
Och hans mål är blott det ena:
Barnets sanna väl allena.*

Vi kan också fråga varför Jesus måste lida och dö, han som inte hade gjort något ont. Men där vet vi svaret: det var för att frälsa oss från synden, döden och djävulen och ge oss rätt att bli Guds barn.

Det allra viktigaste av allt är att ha Jesus med sig. Då kan ingen fiende göra oss någon skada utan att Gud tillåter det. Och om Gud tillåter det får vi lita på att han vill vårt bästa. Hos honom har vi full trygghet.

Därför ska vi tacka Jesus som har tagit bort våra synder så att vi får vara Guds barn och få leva i trygghet för onskans andemakter som vill ta ifrån oss frälsningen. Och i dag tackar vi för att Gud har gett oss sina änglar till beskyddare.

Bön: Tack, gode Gud, för att du har satt änglarna att vaka över oss, så att ingenting kan skada oss utan din vilja. Hjälp oss att alltid vara nära dig, genom Jesus och genom ditt Ord. I Jesu namn, amen.